

Nr 15.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa, m. m.

I en den 1 februari 1952 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 72, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

a) för sin del godkänna Sveriges anslutning till den av Unescos generalkonferens den 17 juni 1950 antagna konventionen angående importen av materiel av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell karaktär;

b) antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316);

c) besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall erhålla ändrad lydelse på sätt av statsrådsprotokollet i ärendet framgår; samt

d) förklara, att de föreslagna ändringarna i tulltaxan skola träda i kraft den 1 juli 1952.

Beträffande författningsförslagets lydelse tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 2—3, 17).

Rörande propositionens huvudsakliga innehåll må här anmärkas följande.

I propositionen föreslås Sveriges anslutning till en av Unescos generalkonferens den 17 juni 1950 antagen konvention angående importen av materiel av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell karaktär ävensom av anslutningen betingade ändringar i gällande tulltaxeförordning och tulltaxa.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bl. a. följande.

Under de senaste åren har inom Förenta Nationernas organisation för uppfostran, vetenskap och kultur (Unesco) pågått arbete för att undanröja vissa hinder för det internationella utbytet av varor, avsedda för undervisnings-, vetenskapliga och kulturella ändamål. Sålunda uppdrog Unescos generalkonferens vid möte i Beirut år 1948 åt organisationens generaldirektör att utarbeta förslag till ett internationellt avtal angående import av böcker, tidningar och tidskrifter. Ett sådant förslag utarbetades också och framlades vid de år 1949 i Annecy hållna förhandlingarna rörande anslut-

ning till allmänna tull- och handelsavtalet, General Agreement on Tariffs and Trade (GATT). Vid förhandlingarna tillsattes ett särskilt utskott, som föreslog, att Unesco självt skulle ta initiativ till ett avtal om lättnader, särskilt i tullhänseende, vid import av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell materiel. Utskottet utarbetade även ett förslag till dylikt avtal, vilket förslag utan förbindelse från i tullförhandlingarna deltagande stater överlämnades till Unescos generaldirektör.

Det i Annecy utarbetade förslaget diskuterades sedan på ett i Unescos regi hållet expertmöte i Genève under mars 1950. Sverige representerades därvid av en observatör. Vid expertmötet utarbetades på grundval av Annecy-förslaget ett reviderat förslag till avtal, benämnt »Draft agreement on the importation of educational, scientific and cultural materials».

Sedan vidare Europarådets ministerkommitté vid sammanträde den 31 mars 1950 uttalat, att rådets medlemsstater borde stödja Unescos pågående strävanden att åstadkomma importlättnader på ifrågavarande område samt för sina delegationer till Unescos femte ordinarie möte i Florens framhålla den vikt, rådets rådgivande församling fäste vid att ett tillfredsställande avtal i ämnet antoges, beslöt Unescos generalkonferens den 17 juni 1950 å mötet i Florens att antaga en konvention, benämnd »Agreement on the importation of educational, scientific and cultural materials». Den av Kungl. Maj:t utsedda delegation, som representerade Sverige vid mötet, röstade enligt erhållen instruktion för konventionens antagande. Konventionen överensstämmer med det vid expertmötet i Genève utarbetade förslaget utom beträffande vissa formella jämkningar i ordalydelsen.

I skrivelse den 23 september 1950 har *svenska unescokommittén* till Kungl. Maj:ts avgörande överlämnat frågan om ratificering från Sveriges sida av ifrågavarande konvention.

I fråga om lydelsen av konventionen torde få hänvisas till en vid statsrådsprotokollet såsom bilaga fogad svensk översättning av densamma.

Yttranden ha i ärendet avgivits av generaltullstyrelsen, statens handels- och industrikommission, valutakontoret samt t. f. chefen för statens biografbyrå. Beträffande innehållet av dessa yttranden får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet (prop. s. 6—15).

Enligt av svenska unescorådet lämnad uppgift ha hittills 24 stater anslutit sig till ifrågavarande konvention, nämligen Afganistan, Belgien, Bolivia, Brittiska Riket, Colombia, Dominikanska Republiken, Ecuador, Egypten, Filippinerna, Frankrike, Grekland, Guatemala, Haïti, Iran, Israel, Jugoslavien, Kina, Luxemburg, Nederländerna, Nya Zeeland, Pakistan, Salvador, Schweiz och Thailand.

Enligt beslut den 29 juni 1951 har Kungl. Maj:t — under förbehåll om riksdagens godkännande — för sin del godkänt förenämnda konvention.

Såsom motivering för de i propositionen framlagda förslagen har *departementschefen* anfört följande.

Unescos strävanden att undanröja förefintliga hinder för ett fritt utbyte av materiel, avsedd för undervisnings-, vetenskapliga och kulturella ändamål, anser jag förtjäna allt stöd från Sveriges sida. Den svenska inställningen till dylika strävanden har ju sedan länge varit tillmötesgående. Åtskilliga av de ändamål, som den av Unescos generalkonferens den 17 juni 1950 antagna »Agreement on the importation of educational, scientific and cultural materials» tar sikte på, torde sålunda kunna tillgodoses inom ramen av nuvarande svenska bestämmelser och praxis. De åtaganden därutöver, som Sverige skulle behöva göra vid en anslutning till konventionen, synas mig icke alltför betydande. De i ärendet hörda myndigheterna, generaltullstyrelsen, statens handels- och industrikommission, valutakontoret och t. f. chefen för statens biografbyrå, ha icke haft någon erinran mot en anslutning från Sveriges sida. Jag anser mig därför böra förorda, att Sverige ansluter sig till ifrågavarande konvention.

För att möjliggöra Sveriges fulla anslutning till konventionen erfordras vissa författningsändringar. I fråga om utformningen av dessa ändringar ansluter jag mig till generaltullstyrelsens förslag. I överensstämmelse härmed har inom finansdepartementet utarbetats dels förslag till förordning om ändrad lydelse av 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) dels förslag till ändrad lydelse av den vid tulltaxeförordningen fogade tulltaxan.

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 72.

Stockholm den 28 februari 1952.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Velander, Falk, Ramberg, Niklasson, Wehtje, Snygg, Fritiof Karlsson och Spetz, samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Björklund, Orgård, Persson i Svensköp, Hagberg i Malmö, Sjölin, Olofsson och Vigelsbo.